

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
EUROPOS SAJUNGOS MATERIALINĖ TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: partnerystės doc. Deividas Kriauciūnas Kitas (-i): doc. dr. Skirgailė Žalimienė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	1 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: įgytas teisės krypties bakalauro laipsnis	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
10	268	64	204

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Studentui suteikti žinių visumą apie pagrindines ES vidaus rinkos judėjimo laisves (laisvą prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimą bei įsisteigimo teisę), jų turinį ir pagrindinius reikalavimus, skirtus panaikinti valstybių narių taikomus šių judėjimo laisvių apribojimus, taip pat SESV sutartyje išdėstytą nukrypti leidžiančių nuostatų ir kitų viešojo intereso pagrindais taikomų apribojimų pagrįstumą ir pateisinimą. Ugdomi gebėjimai suvokti bendrąsias taisykles, suformuluotas aiškinant pagrindines laisvą judėjimą užtikrinančias ES normas, bei šių taisyklių išimtis, teisingai jas taikyti, analizuoti ES Teisingumo Teismo ir, atskirais atvejais, nacionalinių teismų praktiką; analitinis ir kritinis mąstymas, tarpasmeniniai ir komunikaciniai gebėjimai.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - žinos svarbiausius ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, šaltinius bei teisės normų turinį, reikšmę ir paskirtį;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, rašto darbas ir jo pristatymas, egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai, praktinio atvejo analizė).
- suvoks ir aiškins svarbiausių ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, normų prasmę ir teisingai jas taikys grindžiant teisinius sprendimus;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, rašto darbas ir jo pristatymas, egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai, praktinio atvejo analizė).
- gebės įvertinti privačių asmenų elgesį ir ES institucijų bei valstybių narių veiklą ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, normų požiūriu;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, rašto darbas ir jo pristatymas, egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai, praktinio atvejo analizė).
- gebės inovatyviai ir integraliai taikyti žinias, taikant naujausias mokslo tendencijas šiuolaikiniame ES materialinės teisės kontekste;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, rašto darbas ir jo pristatymas, egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai, praktinio atvejo analizė).
- galės raštu ir žodžiu, argumentuotai, remdamiesi pagrindinėms judėjimo laisvėms skirtomis ES teisės teorinėmis bei teismo praktikos analizės metu įgytomis žiniomis, kritiškai ir logiškai perteikti savo idėjas, mintis skirtingoms auditorijoms;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas, atvejų analizė.	Diskusiniai klausimai, rašto darbas ir jo pristatymas, egzaminas raštu (atviri ir uždari klausimai, praktinio atvejo analizė).
- galės analizuoti ir etiškai vertinti ES ir nacionalinių teismų praktiką;		
- gebės savarankiškai analizuoti, suvokti ir teisingai taikyti		

ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, šaltinius bei taikytinas antrinės teisės normas;		
- gebės savarankiškai naudotis teisinės informacijos duomenų bazėmis, bei kitais šaltiniais, reikalingais ES materialinės teisės žinių gilinimui (bei studijų tęsimui).	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, diskusijos grupėje, probleminis dėstymas.	Rašto darbas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Laisvo prekių judėjimo užtikrinimas – prekės sąvoka, muitų ir lygiaverčio poveikio mokėjimų, kiekybinių apribojimų ir lygiaverčio poveikio priemonių bei diskriminuojančio ar apsauginio vidaus apmokestinimo draudimas, abipusio pripažinimo principas, techninių reglamentų taikymas, SESV sutartyje išdėstytų nukrypti leidžiančių nuostatų ar kitų apribojimų dėl privalomų reikalavimų taikymo problematika.	6		4				10	24	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
2. Laisvo paslaugų judėjimo užtikrinimas - paslaugos samprata ir pagrindiniai požymiai, paslaugos teikimo laisve besinaudojantys juridiniai ir fiziniai asmenys, apribojimų draudimas ir SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ar kiti privalomo bendrojo intereso pagrindais taikomi apribojimai ir jų pateisinimas; Paslaugų vidaus rinkoje direktyvos 2006/123 analizė; atskiros sektorinės tarpvalstybinį paslaugų teikimą liberalizuojančios direktyvos.	6		8				14	24	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
3. Įsisteigimo teisė Europos Sąjungoje: įsisteigimo samprata ir apribojimas nuo paslaugų teikimo bei laisvo darbuotojų judėjimo, įsisteigimo teisės turinys, šia teise besinaudojantys juridiniai ir fiziniai asmenys, galimos įsisteigimo formos, juridinių asmenų pirminio ir antrinio įsisteigimo problematika, apribojimų draudimas ir SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ar kiti privalomo bendrojo intereso pagrindais taikomi apribojimai ir jų pateisinimas; savarankiškai dirbančių asmenų įsisteigimas, kvalifikacijos pripažinimas; Paslaugų vidaus rinkoje direktyvos 2006/123 analizė.	4		4				8	32	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
4. Kliūčių laisvam kapitalo ir mokėjimų judėjimui panaikinimas – kapitalo samprata, skirtumai tarp kapitalo ir mokėjimo judėjimo tarp valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių, kapitalo judėjimą atgrasančių ar sulaikančių kliūčių šalinimas, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti dėl svarbiausių bendrojo intereso reikalavimų taikomi apribojimai ir jų pateisinimas.	4		4				8	16	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
5. Laisvo asmenų judėjimo užtikrinimas – ES piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje turinys ir	6		4				10	40	Mokslinės literatūros analizė; teismų

jos įgyvendinimo sąlygos, draudimas diskriminuoti ES piliečius, susijusios teisės, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti taikomi apribojimai bei jų pateisinimas; Direktyvos 2004/48 dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje analizė.								praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)	
6. Laisvas darbuotojų judėjimas - judėjimo laisvės aktualumas, ypatumai lyginant su laisvu asmenų judėjimu, darbuotojų laisvo judėjimo teisės turinys bei sąlygos, teisė įsidarbinti ir kitos teisės, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti taikomi apribojimai bei jų pateisinimas; Reglamento Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje (buvęs Reglamentas Nr. 1612/68) ir Reglamento 443/2004 (Reglamentas Nr. 1408/71) dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo analizė.	4		4				8	8	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
7. Trečiųjų šalių piliečių judėjimas – teisės atvykti į ES ir apsigyventi, dirbti bei pasilikti reglamentavimas; Direktyvos 2003/109 dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso, Direktyvos 2004/114/EB, dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų, Direktyvos 2008/115, Direktyvos 2005/71, Direktyvos 2011/98, Direktyvos 2009/52, Direktyvos 2009/50 ir kitų susijusių direktyvų analizė.	2		4				6	24	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė (rašto darbo parengimas bei pasiruošimas pristatymui ir dalyvavimui diskusijose)
								36	Pasirengimas egzaminui
Iš viso	32		32				64	204	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Mokslotiriamasis rašto darbas ir jo pristatymas	40	Semestro metu	<p>Semestro metu atliekamas savarankiškas (vieno magistranto) arba grupinis (2 magistrantų) darbas raštu, susietas su ES judėjimo laisvių kontekste kylančiomis problemomis ar konceptualiais klausimais ir skirtas analizuoti ES teisės normas, jų taikymo praktiką ir mokslininkų nuomones, ir šio darbo (teisinio reguliavimo, kylančių problemų, įvairių autorių nuomonių ir magistranto išvalgų) pristatymas kitiems magistrantams, atsakymai į klausimus ir dalyvavimas diskusijoje.</p> <p>Maksimalus įvertinimas – 4 balai, vertinami šie aspektai:</p> <p>a) analizė, apibendrinimai ir išvados – labai išsami analizė, pagrįstos išvados, gausi šaltinių grupė, kritinis analitinis savarankiškas interpretavimas – 1 balas, pakankamas surinktų ir susistemintų šaltinių kiekis, bet paviršutinė analizė, stokojama savarankiškų išvalgų ir apibendrinimų – 0,5 balo; panaudoti minimalūs šaltiniai, aprašomojo pobūdžio darbas – 0 balų;</p> <p>b) darbo struktūra ir apimtis – atitinka tokio pobūdžio darbams keliamus struktūros reikalavimus (yra visos būtinos sudėtinės dalys), tinkama apimtis – 0,5 balo;</p> <p>c) mokslinis stilius ir tyrimo kultūra – etiškai ir tinkamai elgiamasi su naudojamais šaltiniais, stilius ir kalba atitinka moksliniams darbams keliamus reikalavimus – 0,5 balo;</p> <p>d) darbo pristatymas – glaustas ir koncentruotas kalbėjimas, vaizdinės priemonės informatyvios ir tinkamos kokybės, mintis reiškia sklandžiai – 1 balas; kalba neaiški, neatskleidžiami pagrindiniai pranešimo aspektai, nenaudojama arba naudojama neinformatyvi vaizdinė medžiaga – 0,5 balo; nedaro (dėl nepateisinamų priežasčių) rašto darbo pristatymo – 0 balų.</p> <p>e) atsakymai į užduodamus klausimus po pristatymo, dalyvavimas diskusijoje - argumentuotai atsako į pateiktus klausimus, aktyvia ir rezultatyvia dalyvauja diskusijose, formuluoja problemas ir siūlo jų sprendimus, teikia kritines pastabas – 1 balas.</p> <p>Neparengtas (neįteiktas ir nepristatytas) darbas vertinamas – 0 balų.</p>

Egzaminas	60	Semestro gale	<p>Testo, susidedančio iš atvirų ir uždarų (su duotais atsakymais) klausimų ir skirto patikrinti paskaitų medžiagos, seminaruose nagrinėtos teismo praktikos bei savarankiškai perskaitytos literatūros įsisavinimą, atlikimas, taip pat praktinio atvejo analizė, skirta įvertinti gebėjimą taikyti įsisavintas žinias ir įgytus gebėjimus. Maksimalus įvertinimas – 6 balai.</p> <p>6 balai – studentas puikiai įsisavino studijuotą medžiagą, geba vertinti ir pagrįsti, supranta ir tinkamai naudoja sąvokas, taiko teisės normas. Teisingai atsakyta į visus klausimus, išsamiai atlikta atvejo analizė.</p> <p>5 balai – studentas gerai įsisavino studijuotą medžiagą, geba sisteminti ir apibendrinti, supranta naudojamas sąvokas, taiko teisės normas. Teisingai atsakyta į daugumą klausimų, yra netikslumų atliekant atvejo analizę.</p> <p>4 balai – studentas vidutiniškai įsisavino studijuotą medžiagą, supranta pagrindines naudojamas sąvokas, geba analizuoti ir palyginti, taiko teisės normas. Teisingai atsakyta į dalį klausimų, atvejo analizė atlikta nepilnai.</p> <p>3 balai – studentas silpnai įsisavino studijuotą medžiagą, paviršutiniškai supranta naudojamas sąvokas, netiksliai taiko teisės normas. Teisingai atsakyta į dalį klausimų, atvejo analizė atlikta nepilnai, yra klaidų.</p> <p>2-1 balai – studentas nežino studijuotos medžiagos, sąvokas vartoja netinkamai, netinkamai taiko teisės normas. Teisingai neatsakyta /atsakyta į mažą dalį klausimų, neatlikta atvejo analizė.</p>
-----------	----	---------------	---

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
BARNARD, Catherine	2005, 2006	Europos Sąjungos materialinė teisė: keturios laisvės	t. 1, 2	Vilnius: Eugrimas
KACZOROWSKA, Alina	2013 arba 2011	European Union Law, 3rd ed. arba 2 nd ed.		Routledge
VĖGĖLĖ, Ignas	2011	ES teisė. Vidaus rinkos laisvės, konkurencija ir teisės derinimas		Vilnius: VĮ Registrų centras
Papildoma literatūra				
CHALMERS, D.; DAVIES, G.; MONTI, G.	2010	European Union Law: Cases and Materials. 2 nd ed.		Cambridge: Cambridge University Press
CRAIG, P.; DE BÚRCA, G.	2011	EU Law: Text, Cases, and Materials. 5 th ed.		Oxford: Oxford University Press
EUROPOS KOMISIJA	2007	Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovas		Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras
LENAERTS, Koen; NUFFEL, Piet Van	2011	European Union Law. 3 rd ed.		London: Sweet & Maxwell/Thomson Reuters
TOBLER, Christa; BEGLINGER, Jacques	2010	Essential EU Law in Charts. 2 nd updated and revised "Lisbon" edition		Budapest: HVG-ORAC